

Feest van het Koninkrijk 3: Brood voor het hart.

Orde van dienst:

Welkom

Verootmoediging en zegengroet

NLB 975 Jezus roept hier mensen samen.

Wet

Gebed

Kinderen:

Zingen: GK 8 Zomaar te gaan met een stok in je hand. (GK bundel 2006)

Lezen: Exodus 16: 1-18

Preek

Sela "Ik ben".

Viering Heilig Avondmaal:

Formulier: v

Geloofsbelijdenis

Gebed.

Zingen bij klaarmaken tafel: Sela Aan uw tafel

"Het brood dat wij breken...".

Zingen bij het aangaan: Psalm 147: 1, 5

NLB 221 Zo vriendelijk en veilig als het licht.

NLB 534 Hij die de blinden weer liet zien

Psalm 103: 1, 9

Gebed

Collecte (tijdens de collecte: Opw. 268 Hij kwam bij ons heel gewoon)

NLB 687: 1, 3 Wij leven van de wind

Zegen.

Voor de dienst begint:

Vandaag de derde zondag van ons project "Feest van het Koninkrijk".

Nu over deze woorden in het Onze Vader: "Geef vandaag het brood dat we nodig hebben".

In onze wereld gaat het vaak over brood. Over voedsel.

Afgelopen dinsdag was het Prinsjesdag en las de koning de troonrede voor. Hele stukken gingen over inkomen, economie, geld, middenklasse en investeringsfondsen.

Over brood dus. Voedsel.

Want brood is belangrijk voor mensen. En God weet dat.

En Jezus leert dat we daar bij onze Vader in de hemel om mogen vragen.

Om gewoon brood.

Brood voor ons lichaam.

Maar uit de Schriften leren we, dat brood voor ons lichaam tegelijk brood is voor ons hart.

Voor de wet: De preek gaat over brood. Over het manna, dat God gaf in de woestijn.

Veertig jaar lang.

Moet je je voorstellen: 40 jaar lang lag er elke morgen een laagje wit hemelbrood op het woestijnzand. Elke morgen.

Dit was zo'n wonder, dat de HERE het volk opdracht gaf om twee kruiken met manna te vullen en in de ark van het verbond te leggen. Naast de twee tafels met de tien geboden.

Na de wet:

Wet leidt naar het gebed.

Voor lezing Exodus 16:

Stel je voor, dat je elke dag maar voor één dag eten en drinken hebt.

In je koelkast staat een pak melk, beetje boter, paar plakjes kaas. In de koektrommel een paar koekjes. Een paar boterhammen.

En als het op is is het op. Je moet maar hopen, dat er morgen weer wat ligt.

Ja, is voor ons onvoorstelbaar.

Onze koelkasten liggen vol. In de diepvries liggen wel vijf broden. In de kelder liggen blikken en pakken en kratten vol voedsel. Zakken chips. Paar kratjes bier. Flessen wijn.

Ik denk dat je zelfs boos zou worden: "Nou, mam, heeft u nu weer geen cola gekocht!"

En als het nodig is, ga je zo even naar de Jumbo of de Liddl om je voorraad aan te vullen.

Wat zou er met je gebeuren als je dat mee zou maken: aan het einde van de dag is de kast leeg.

Wat moet ik morgen dan eten?

In onze wereld zijn er miljoenen mensen die dat elke dag meemaken: legen kasten. Blij als er voor een dag een beetje eten is. "En morgen, mam? Ik weet het niet".

Wat gebeurt er dan met je?

Daar lezen we iets over in Exodus 16.

Preek:

De HERE bevrijdt zijn volk uit Egypte. Uit de slopende slavernij. Uit de greep van de afgoden en het kwaad zelf. Hij leidt ze door de Rode Zee. Als een nieuwe geboorte.

Zingende staat het volk op de oever van het nieuwe leven. De oever waar de zon op gaat.

Toch is dat niet het einde.

Want daarna leidt de HERE het volk de woestijn in.

Mannen, vrouwen, kinderen, oudere mensen, schapen: de woestijn in. Al die kwetsbare mensen. Vreemd.

Want de woestijn is de plek van hitte, honger en dorst en sterven.

En dat terwijl dat helemaal niet hoefde: er lag een korte route naar Kanaän.

Dia/Dia.

De weg langs de zee. Een paar weken lopen.

Maar God stuurt het volk de woestijn in.

Het overwinningslied verstomt.

En na een tijdje wordt het volk boos. Begint te klagen.

Onwillekeurig denken ze terug aan vroeger.

Het slavenleven was geen pretje, maar deze leegte en onzekerheid zijn helemaal niet te harden! En je hoort ze denken: "Waren we nog maar in Egypte. Daar was tenminste nog wat water en brood en vlees".

Het heden is zó hard, de toekomst zó onzeker, dat het volk het verleden gaat idealiseren:

'vleespotten'! Die goede oude tijd!

In hun bizarre verbeelding wordt zelfs een slavenhuis omgetoverd tot een paradijs.

En wij worden boos op het volk Israël als we dit lezen: "Wat is het toch een ondankbaar volk!", denken we al snel, "Altijd dat gemopper!".

Ja, maar je zult daar maar lopen met je kinderen en je schapen. In de hitte. Door het hete zand.

Zonder water. Dagenlang. Dorst. Honger. Scherpe stenen waar je voeten van bloeden. Je ziet je kind en je vrouw sterven van de dorst. Zou jij dan niet gaan klagen? Zou jij God dan niet aan gaan klagen:

'Wat is hier de bedoeling van, Heer?

Waarom doet u dit: ons met veel geweld uit Egypte bevrijden en ons dan in de woestijn leiden??'.

En je kijkt naar je kind,

Later geeft Mozes het antwoord op die vraag: **“Hij wilde u zijn macht laten voelen en u op de proef stellen, om te ontdekken wat er in uw hart leefde: gehoorzaamheid aan zijn geboden of niet”**. Dia.

Daar ging het om: ze zijn nu bevrijd uit de slavernij. Bevrijd van de afgoden van Egypte.

Maar is dan nu de HERE echt hun God? Vertrouwen ze op hem en niet op die imponerende afgoden die ze in Egypte overal tegen kwamen? Durven ze heel hun toekomst in zijn handen te leggen?

Hij heeft zijn kinderen uit Egypte gehaald, maar nu moet hij nog Egypte uit zijn volk halen. Hun hart bevrijden uit de greep van de afgoden.

God wordt dan ook niet kwaad als zijn volk klaagt.

Hij geeft brood. Brood uit de hemel.

Als de Israëlieten 's morgens wakker worden en hun tent uit kruipen ligt het brood als zoete, glinsterende dauw op het woestijnzand. Ze weten die eerste keer niet wat ze zien. En ze zeggen tegen elkaar: ‘Wat is dat?’

Dia.

In het Hebreeuws is dat : “Man hu?”.

En zo wordt het voortaan genoemd: ‘Man hu’. Manna.

“Wat is dat?”.

De verwondering over het wonder is vastgelegd in de naam: ‘Manna’.

“Wat is dat?!?”.

Maar achter dit wonder ligt een veel groter wonder: de HERE werd niet kwaad. Hij straft niet af, maar Hij geeft. In het manna schittert het wonder van zijn genade.

Het ligt er elke morgen weer. Al die 40 lange jaren.

Ze hoeven het alleen maar op te rapen.

Elke dag weer.

Ondanks het gemor, verwijten, zonden, ontrouw...

Elke dag weer: manna.

Wat is God genadig.

De bron van leven.

Dat is de diepe les van de woestijn.

(Dia)

a. Egypte was een plek van overvloed. Vleespotten. Graan en wijn.

De woestijn is een plaats, waar ogenschijnlijk niets is, wat wij verlangen.

Maar een plaats van overvloed en welvaart kan dus heel goed een plaats zijn, waar je kunt sterven.

En een plaats waar niets is als zand en rotsen, kan de plaats zijn waar je juist het leven vindt.

Welvaart kan je van God vervreemden: ‘ik heb het goed en ik heb God niet nodig’.

De woestijn laat je zien dat je God nodig hebt.

(Dia)

b. De woestijn is de plek waar alle bronnen zijn opgedroogd. Er is geen voedsel voor mensen als wij.

In de woestijn leer je, dat je niet alleen naar God toegaat omdat je iets nodig hebt. Je gaat naar Hem toe omdat je hemzelf nodig hebt.

Je hebt niet iets van hem nodig. Je hebt Hem nodig.

Voelt u het verschil?

Het verschil zit in het woordje ‘liefde’.

Het manna brengt je bij Hem, die dat hemelbrood elke morgen weer voor je tent legt.

Door dat manna te geven, dingt de HERE naar je hart.

c. Je weet pas echt, dat je God nodig hebt, wanneer je alleen Hem nog hebt. (Dia)

De HERE leert zijn kinderen om omhoog te kijken. Want dat doe je als je niets hebt: je gaat omhoog kijken. Naar God. Je weet pas echt, dat je God nodig hebt, als je verder niets meer hebt. Hij kan je dingen uit handen nemen om zo je hart op Hem te richten.

Als het in je leven moeilijk is, als je voor je gevoel door de woestijn trekt, dan beseft je hoe kwetsbaar je bent. Je gaat omhoog kijken.

Dat betekent niet, dat de woestijn zelf goed is. Of dat de pijn in je leven goed zijn.

Het leven begon met een paradijs.

Maar de enige die dat paradijs weer terug kan geven is de God, die dat paradijs aan ons gaf.

d. In de woestijn gaf de HERE elke dag manna. Hij gaf niet op maandag manna voor de hele week. Dia Nee, elke dag weer.

Daarmee leert hij ons om elke dag aan hem te denken. Elke dag alles van hem te verwachten.

e. In de woestijn leert God ons om te van wat je nodig hebt.

dia

Natuurlijk is het niet erg om wat voorraad te hebben. Een koelkast die het voedsel goed houdt. Een wijnkelder om te genieten van Gods gaven. Een pensioen voor later.

Als je maar niet gaat denken, dat je God dus niet nodig hebt.

Hij leert je delen, omdat je veel niet nodig hebt onderweg. Je leert weggeven.

Als je weet dat hij voor je zorgt, kun je met een ruim hart voor anderen zorgen. Delen met de armen.

En dat is dan alleen nog maar manna.

Vele jaren later geeft de HERE nog een ander geschenk uit de hemel: zijn Zoon. Jezus.

Hij was ook in de woestijn. Heeft daar honger geleden en dorst. Verzocht door de duivel.

Hij kent onze pijn. Hij kent de kracht van de verzoeken.

Op een dag heeft Hij duizenden mensen te eten gegeven.

Van een paar broden en een paar vissen.

Mensen die ook morren en meer willen.

Mensen, die een wonder teken eisen.

Tegen die mensen zegt Jezus dit:

(Dia)

“Toen vroegen ze: ‘Welk wonder teken kunt u dan verrichten? Als we iets zien zullen we in u geloven. Wat kunt u doen? Onze voorouders hebben immers manna in de woestijn gegeten, zoals geschreven staat: “Brood uit de hemel heeft hij hun te eten gegeven.””

Maar Jezus zei: ‘Waarachtig, ik verzeker u: niet Mozes heeft u het brood uit de hemel gegeven, maar mijn Vader; hij geeft u het ware brood uit de hemel. Het brood van God is het brood dat neerdaalt uit de hemel en dat leven geeft aan de wereld.’ ‘Geef ons altijd dat brood, Heer!’ zeiden ze toen. ‘Ik ben het brood dat leven geeft,’ zei Jezus. ‘Wie bij mij komt zal geen honger meer hebben, en wie in mij gelooft zal nooit meer dorst hebben.

Jezus is het brood uit de hemel.

Brood voor je hart.

Zo laat God zijn liefde voor jou zien. Zoveel ben jij waard voor hem.

Hij laat zijn genade zien.

Zijn kruisdood bevrijdt jou uit de macht van de Boze.

Van slaaf van het kwade word je vrij kind van God.

En deze Zoon van God vertelde ons over het Koninkrijk dat komt. Het nieuwe paradijs.

Volg hem en je zult op een dag het feest van de bevrijding vieren.

Volg hem. Wandel met hem. Elke dag weer.

Ontdek elke morgen, als je uit je bed kruipt, dat zijn barmhartigheid als een schitterende bescherming om je leven ligt.

Eet van het brood en drink uit de beker.

Deel ervan uit aan je naaste, want er is meer dan genoeg.

En zing onderweg naar zijn Koninkrijk samen over de machtige God, die jouw Vader wil zijn.

Amen.